

Вплив пандемії COVID-19 на фінансовий стан українських підприємств

Всі ми зараз живемо в дуже швидкозмінному світі. Зміни настають набагато швидше, ніж навіть декілька років назад. І людям, і бізнесу треба дуже швидко пристосовуватися до всіх цих змін. І з цим виникає великий ризик впливу негативних змін на фінансовий стан підприємств, адже ті інструменти і методи, що діяли вчора, сьогодні можуть вже не діяти; це, звісно, стосується не лише українських, а й закордонних підприємств. Але, зазвичай ці ризики і зміни можна прорахувати і очікувати їх, хоча, як показала практика, це не завжди так.

Великим поштовхом до змін для підприємств стала пандемія COVID-19, оскільки бізнесу довелося пристосовуватися до нових умов функціонування і дуже швидко. Жодне з підприємств не могло залишатися на попередньому рівні і з попередніми інструментами, адже тоді воно просто б зникло. Отже, аналіз впливу пандемії коронавірусу на фінансовий стан українських підприємств є актуальною темою сьогодні.

За даними Державної служби статистики України за 12 місяців 2020 року падіння ВВП становило 4%, у порівнянні з тим же періодом 2019 року. Це означає, що було зменшено виробництво в загалом по країні, а разом з тим і скорочення доходів. У 2021 році Мінекономіки прогнозує зростання ВВП на 4,1% за підсумками року. Але тут досить складно щось сказати, адже нашу країну знову заповнює пандемія коронавірусу і ми щільно наближаємося до нового локдауну. І якщо він буде, то підприємства знову зупиняться, не маючи змоги ні виробити, ні продати своїх товарів і це, звісно, негативно вплине на фінансовий стан українських підприємств. Але, окрім зниження ВВП пандемія принесла і багато інших проблем.

Під час введення локдауну 2020 року відбулося зростання безробіття (за декілька місяців карантину воно зросло майже на 48%). Це було спричинено тим, що багато підприємств розважального сектору та туризму просто не змогли перенести цих обмежень і закрилися але, крім цього, і в інших секторах відбувалося скорочення, адже багато підприємств ставали біднішими.

Всі ці люди втратили свої доходи і не могли тепер створювати платоспроможний попит на товари та послуги. Інші, ж, які мали доходи, вирішили їх притримати і не витратити, адже було невідомо, що їх чекає надалі. Це призвело до скорочення споживання і, відповідно, й інвестування. Держава також не могла ні чим допомогти, адже це все мало глобальний характер, всім потрібна була допомога.

Але, окрім негативного впливу на фінансовий стан був і позитивний вплив. За словами міністра цифрової трансформації України пандемія коронавірусної хвороби значно прискорила цифровізацію в Україні. З 2019 до 2020 року чисельність громадян, які користуються інтернетом для взаємодії з державними органами, зросла у 4–5 разів. Звісно, це стосується не лише громадян, а й підприємств. За даними оприлюдненими компанією «KPMG в Україні»:

– 33% респондентів повідомляє, що пандемія прискорила цифрові перетворення в бізнесі (хоча у світі цей показник становить 80%);

– 30% керівників компаній в Україні зазначили, що прогрес у цифровізації не просто прискорився, а й переніс їх компанії на роки вперед. Завдяки цьому підприємства знизили свої витрати на оренду офісів і прискорили швидкість зв'язку зі споживачами. З однієї сторони ведення і реєстрація бізнесу стала дешевшою, але це також вплинуло і на ринок праці.

Підприємствам потрібні нові спеціалісти, які досконало володіють цифровими навичками і тепер цю людину можна шукати не лише у власному місті, а й у будь-якій точці світу. Тоді, виходить, що під час цього періоду були змушені оновлюватись і пристосовуватись не лише компанії, а й працівники. Це призвело до того, що підприємства і люди почали використовувати ефективніше наявні в них ресурси, все стало більш автоматизованим.

Отже, пандемія коронавірусу здійснила негативний вплив на фінансовий стан українських підприємств та економіку в цілому. Найбільше від цього постраждали розважальна та туристична сфери, багато підприємств просто не перенесли цього періоду. Не просто було і іншим підприємствам, які стикнулися з неможливістю продати свої товари ні всередині країни, ні за її межами, адже не було кому його купувати, споживачі втратили свої доходи.

Ця ситуація також показала, як сильно в світі все глобалізоване і наскільки Україна залежить від інших країн, а одне підприємство – від іншого. Але, з іншого боку, це дало поштовх до швидкого розвитку бізнесу в інтернеті та цифровізації української економіки. Та вже навіть коли становище економіки розпочало повертатися на місце, зміни залишилися. Бізнес вже не повернеться до попередніх, менш ефективних форм ведення бізнесу і все буде більше раціоналізовано.